Հաստատում եմ՝
Քննական հանձնաժողով

ՀՀ ՇԻՐԱԿԻ ՄԱՐԶԻ
«ԳՅՈՒՄՐՈՒ №23 ՄԻՋՆԱԿԱՐԳ ԴՊՐՈՑ» ՊՈԱԿ-ի
9-րդ դասարանի «Բնագիտություն»(«Ֆիզիկա»,«Աշխարհագրություն»
«Կենսաբանություն»,«Քիմիա») առարկաների ավարտական
քննության նախագիծ

«Մթնոլորտային ճնշումը լեռնային վայրերում և դրա
ազդեցությունը օրգանիզմների վրա»

Տևողություն 9 շաբաթ/9 ժամ/
Մասնակիցներ IX դասարան
2025-2026 ուստարի

Ուսումնական նախագծի ղեկավարներ՝ ----------/Ց. Մանուկյան/
----------/Գ.Միրոյան/
----------/Մ.Ավետիսյան/

Ուսումնական նախագծի ղեկավարներ՝ Ց. Մանուկյան, Գ.Միրոյան, Մ.Ավետիսյան

Առարկաներ	Թեմա՝ Ֆիզիկա, աշխարհագրություն, կենսաբանություն
Ուսումնական տարի	2025-2026 թ թ 2-րդ կիսամյակ
Քննական նախագծի անվանում՝	Մթնոլորտային ճնշումը լեռնային վայրերում և դրա ազդեցությունը օրգանիզմների վրա:
Տևողությունը/ շաբաթների քանակը՝	9շաբաթ
Նախատեսված ժամաքանակ	9 ժամ
Նախագծի իրականացման փուլեր՝ ժամաքանակով	I փուլ Պլանավորման փուլ: II փուլ Աշխատանքային խմբերի ձևավորում և աշխատանքի բաժանում: IIIփուլ Խմբային ինքնուրույն հետազոտական աշխատանք: IVփուլ Ստացված արդյունքների միջանկյալ քննարկում: V փուլ Ճանաչողական էքսկուրսիա Գյումրու օդերևութաբանական կայան: VI փուլ Վերջնական արդյունքների կազմում: VII փուլ Սահիկաշարի միջոցով արդյունքների ներկայացում: Ստեղծել վահանակ՝մթնոլորտային ճնշման կապը տարվա եղանակներից: VIII փուլ Վերջնական արդյունքների ստացում: IX փուլ Արդյունքների ներկայացում: Գնահատում:

Նախագծի նպատակը

Բնագիտական առարկաներից ստացած հիմնարար գիտելիքները կիրառել բնության երևույթների և դրանց փոխադարձ կապերի բացատրության համար:

- ✓ Խթանել սովորողի ինքնազարգացումը՝ նոր փորձ ձեռք բերելու, գիտելիքները կիրառելու համար:
- ✓ Զարգացնել սովորողների ստեղծագործական հմտությունները, ճանաչողական հետաքրքրությունը:
- ✓ Ձևավորել սովորողի մեջ աշխատանքը պլանավորելու և իրականացնելու կարողություն:
- ✓ Խթանել բանավոր և գրավոր խոսքի զարգացումը:
- ✓ Ձևավորել ակտիվ, ինքնուրույն սովորողների համայնք:
- ✓ Զարգացնել ճանաչողական հետաքրքրություն:
- ✓ Արդյունավետ համագործակցել թիմակիցների հետ՝ ստեղծելով աշխատանքային համերաշխ մթնոլորտ:
- ✓ Ստեղծել սահիկաշար:

Նախագծի վերջնարդյունքները

Սովորողների մոտ ձևավորել
- ✓ Գիտելիքների և հմտությունների ձեռք բերում:
- ✓ Խնդիրների վերլուծության և լուծման կարողությունների զարգացում:
- ✓ Տեսական և գործնական արդյունքներ:
- ✓ Ինքնուրույն աշխատելու, գործողությունների պլան կազմելու կարողություն:
- ✓ Հանրային խոսքի և ներկայացման հմտությունների բարելավում:
- ✓ Տեխնոլոգիական և մեդիա գրագիտության զարգացում:
- ✓ Լսելու և հարգանքով այլ մարդկանց տեսակետներին ու գաղափարներին վերաբերվելու, ընկերների և իր աշխատանքը գնահատելու կարողունակություն
- ✓ Զարգացնել ճիշտ գրավոր խոսք կառուցելու հմտությունները:
- ✓ Նպաստել սովորողների ինքնուրույն ճանաչողական գործունեության հմտությունների, ստեղծագործական երևակայության զարգացմանը:
- ✓ Խթանել սովորողների պատասխանատվությունը սեփական ուսումնառության նկատմամբ, զարգացնել ժամանակի կառավարման հմտությունները:
- √ Ճանաչի իր ուժեղ ու թույլ կողմերը և դրսևորի ինքնազարգացմանը միտված վարքագիծ
- √ Գիտակցի, որ կլիմայի և մթնոլորտային ճնշման փոփոխությունները ազդում է սիրտ-անոթային հիվանդությունների խորացման վրա:
- √ Փորձերի միջոցով հիմնավորի մթնոլորտին ճնշման գոյությունը և բացատրի դրա առաջացման պատճառը:
- √ Բացատրի լեռնային (բարձունքային) հիվանդության առաջացման պատճառները և առաջարկի կանխարգելման եղանակներ:

Առարկայի/ առարկաների այն թեմայի(թեմաների) վերջնարդյունքները, որոնց վերաբերվում է՝ նախագիծը

Կենսաբանություն *թեմա*՝ «Սիրտ-անոթային համակարգ» *վերջնարդյունքները*՝ **Կ8-ՄՕ-ԿԳ□15** Քննարկել, թե ինչպես են սննդակարգը, կենսակերպը, անձնական հիգիենան և միջավայրի էկոլոգիական գործոններն ազդում մարդու սիրտ-անոթային, համակարգի գործունեության վրա:

Աշխարհագրություն *թեմա*՝ Կենսոլորտ. էկոհամակարգեր (պահպանությունը) *վերջնարդյունքները*՝ Բնութագրել ՀՀ վերընթաց գոտիականությունն ու դրա ազդեցությունը մարդու գործունեության վրա: **(Ա9.ԲՄ.Ե.8)**

Ֆիզիկա թեմա՝Մթնոլորտային ճնշում. վերջնարդյունքներր՝ՆկՀ/ՆՎ/Գ-3Հիմնավորել մթնոլորտային ճնշման փոփոխությունը կախված բարձրությունից:

Հիմնախնդիրը կամ մարտահրավերային հարցը

Ինչպե՞ս են ազդում սիրտ-անոթային համակարգի վրա մթնոլորտային ճնշումը, կլիմայի փոփոխությունը :

Ուղղորդող հարցեր

1. Ի՞նչ է մթնոլորտը, ինչո՞վ է պայմանավորված նրա գոյությունը:
2. Ինչու՞ է մթնոլորտային ճնշման արժեքը կախված տվյալ վայրի բարձրությունից և կլիմայից:
3. Ի՞նչ է լեռնային հիվանդությունը, ինչպե՞ս կանխել:
4. Ինչպե՞ս է օրգանիզմը արձագանքում կլիմայի փոփոխությանը:

Ուսումնական նախագծի նկարագիրը

Սովորողների հետ ընտրում ենք նախագծի թեման: Այնուհետև ձևակերպում ենք մարտահրավերային հարցը:

Որոշում են ինֆորմացիայի որոնման աղբյուրները:

Որոշում են պրոդուկտի վերջնական տեսքը, ծավալը:

Որոշում և ներկայացնում է սովորողներին նախագծի գնահատման չափանիշները:

Ստեղծում ենք երեք և չորս հոգանոց երկու խումբ, կատարում աշխատանքի բաժանում: Յուրաքանչյուր խումբ ընտրում է համապատասխան թեման: Կատարում է աշխատանքային պարտականությունների բաժանում, հաշվի առնելով աշակերտների նախասիրությունները, կարողությունները, կարծիքները: Որոշում են պատասխանատու, ով կատարում է գրանցումներ՝ ուսուցչի ցուցումները, աշխատանքի բաշխումը, ժամանակի կառավարումը: Աշխատանքը սկսելուց հետո յուրաքանչյուր հինգշաբթի կատարվում է արդյունքների ստուգում, և ուղղորդում: Իրականացնում ենք ամփոփում, կատարված աշխատանքի վերլուծություն, կարծիքների հայտնում կատարված աշխատանքի վերաբերյալ, հանրային ներկայացում և գնահատում:
Ուսումնական նախագծի արտադրանքի/պրոդուկտի ներկայացման տեսակներ
☑Սահիկաշար, տեղադրում դպրոցի կայք էջում
☑Վահանակ՝ մթնոլորտային ճնշման արժեքը կախված տարվա եղանակներից; ☑Բուկլետ
Հետազոտության աղբյուրներ
• *Համացանց* • *Աշխարհագրության դասագիրք* • *Ֆիզիկա 7-րդ դասագիրք* • *Կենսաբանության 8-րդ դասագիրք* • *Գրադարան* *Այլ աղբյուրներ*
Գիտելիքի ստուգման եղանակը/թեստ, գրավոր և այլն/
Թեստ